

Hållbarhetsrapport

Kartläggning av förbundets verksamhet 2023

Svenska
Seglarförbundet

Innehåll

Förord och sammanfattning	4
Det här är vi: Segling tillgänglig för alla	8
Omvärldsanalys	10
Nuläge och intressentdialog:	
Miljömässig hållbarhet	12
Social hållbarhet	14
Ekonomisk hållbarhet	18
Väsentlighetsanalys	21
Fokusområden:	
Resor och transporter	22
Jämställda styrelser och arrangörer	23
Anläggningar och klubbmiljö	24
Ekonomiska trösklar	24
Framtid	26

Omslagsbild: Optimistjolle av återvunnen plast från projektet "Optimist för havet" som genomfördes av SSF 2018-2020 för att öka medvetenheten om marin nedskräpning och miljömässig hållbarhet. Bilden har redigerats.
Foto: Daniel Stenholm hos SS Delfinen 2022

Även foton sidor 3, 6-7, 13, 16-17, 18, 25 och 27 tagna av Daniel Stenholm.

Förord

Att främja hållbarhet inom Svenska Seglarförbundet är en utmaning och en möjlighet för vår organisation. Tack vare denna kartläggning och genom att omvandla idéer till handlingsplaner och konkreta insatser kan vi inte bara minska vår miljöpåverkan utan också stärka vår sociala och ekonomiska hållbarhet.

Vi står inför utmaningar med att öka delaktigheten och jämställdheten, minska klimatavtrycket från resor, och främja tillgängligheten för alla. Men vi ser också möjligheter i att agera som förebilder, investera i tillhandahållna båtar och multifunktionella anläggningar, och kommunicera effektivt om hållbarhet.

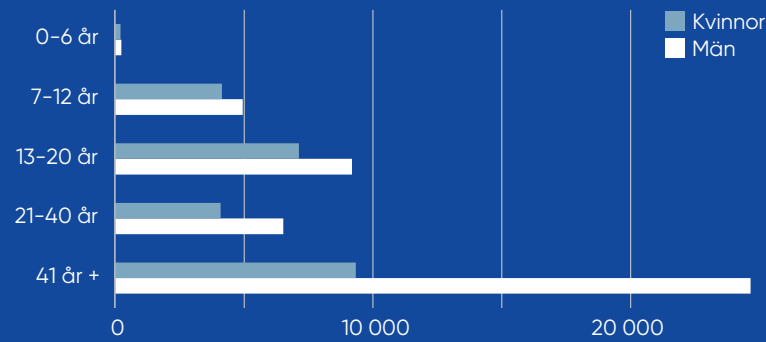
Genom samarbete, tydliga målsättningar och kontinuerlig förankring i hela organisationen kan vi göra hållbarhet till en central del av vår verksamhet och skapa en mer hållbar framtid för svensk segling.

Marie Björling Duell
Förbundsdirektör Svenska Seglarförbundet

***Den ideella idrotten är en stark positiv kraft för social hållbarhet, men vi tänker inte alltid på hur miljön påverkas av vår verksamhet.
- Där vill vi utvecklas.***

Ca 100 000 medlemmar
varav 35% kvinnor

Seglarsverige
2023

Här finns alla klubbar.

16
Distrikt

65
Klassförbund

319
Föreningar

418
Kappseglingar

37 st

seglarklubbar har idrottsverksamhet för pensionärer

- Antal klubbar som fick stöd för verksamhet för personer 65+ under 2023

12%

av klubbarna har regelbundet parasegling i sin verksamhet

- Enligt klubbenkät 2022 i samband med anläggningsprojekt

200 000 svenskar

seglar som idrott eller motion varje år (SCB/RF 2021)

Våra intressenter:

Vi är många som tillsammans bygger upp Svenska Seglarförbundet, och runt oss finns flera medlems- & samverkansorganisationer. Alla är intressenter i vårt hållbarhetsarbete.

Svenska Seglarförbundet

Vår vision:

Segling tillgänglig för alla

Vår värdegrund:

Glädje och gemenskap

Är starka drivkrafter för att idrotta. Vi vill bedriva och utveckla all verksamhet så att vi ska kunna ha roligt, må bra och utvecklas under hela livet.

Demokrati och delaktighet

Alla medlemmars röst har lika värde och alla som deltar får vara med och bestämma om och ta ansvar för sin verksamhet. Demokrati och delaktighet ska utövas jämställt och oavsett bakgrund.

Allas rätt att vara med

Alla som vill ska kunna vara med utifrån sina förutsättningar, oavsett kön, könsidentitet och uttryck, etnisk och social bakgrund, religion/trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller ålder får vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet.

Rent spel

En förutsättning för tävlande på lika villkor. Det innebär att följa överenskommelser och leva efter god etik och moral, att aktivt arbeta mot doping, matchfixing, osund ekonomi och annat fusk samt mot diskriminering, trakasserier, kränkningar och våld såväl på som utanför idrottsarenan.

Ansvarstagande

Alla utövare och ledare behöver ta ansvar. Barn och ungdomar lär sig tidigt förstå och ta ansvar för naturen, våra vatten och den respekt som behövs för väder och vind. Att agera säkert och känna sig trygg ute med andra på vattnet är viktigt. Att ta till sig kunskap och att utveckla sitt eget ledarskap ligger i detta ansvar.

Vad innebär hållbarhet för Svenska Seglarförbundet?

Såväl miljömässiga som sociala och ekonomiska aspekter av hållbarhet, som sammantaget syftar till att säkerställa att framtida generationer får samma möjligheter att delta och uppleva seglingen, idrotten och vattnet som vi har idag.

Som en del av idrotten och samhället kan Svenska Seglarförbundets verksamhet även ta ansvar för att bidra i den mån vi kan till hållbarhet i ett större sammanhang.

Omvärldsanalys

Som ett specialidrottsförbund (SF) med olympisk idrott i Sverige är vi medlemmar i både RF och SOK, såväl som i World Sailing. Vi påverkas indirekt av dessa organisationers riktlinjer och hållbarhetsarbete. SSF har i sin tur många medlemsorganisationer med egna styrdokument och inriktningar.

Bland organisationer på olika nivåer är det ibland oklart var ansvaret ligger och vilka frågor som styrs av vem. Många har tagit fram egna hållbarhetsstrategier eller använt begreppet i sina styrdokument, men det är ofta svävande uttryck såsom: "ska verka för allas möjligheter att delta på lika villkor" eller "ska minimera utsläpp i samband med resor och transporter". I praktiken är det ofta svårt att säga vem som ska ta ansvaret för förändringen – som tex. i frågan om minskade flygresor där det är svårt för SWE Sailing Team att göra något annat än att flyga till Tokyo med all utrustning för att delta på OS 2021.

Oklarheten i vem som bär ansvaret för konkreta åtgärder och ovilligheten av varje instans att offra sin egen möjlighet, för ökad hållbarhet för helheten är ett återkommande dilemma – inte bara för seglingen, utan för många andra verksamheter och branscher. Att våga bli konkret och att koppla strategier till handlingsplaner och åtgärder är viktigt för att ambitionen ska få effekt. Det är också viktigt att varje del-organisation och instans tar ansvar för hållbarheten i sina egna beslut.

En ökad medvetenhet kring hållbarhet gör att vi ser en omvärld i förändring och ett behov av att hänga med i utvecklingen. Samtidigt finns fler megatrender identifierade av RF som kommer bli viktiga att ha med oss på utvecklingsresan:

Trender

(källa: RFs "Omvärldsanalys Sverige mot 2035")

- Miljö- & klimatförändringar kräver omställning
- Ett samhälle med skillnader i hälsa och fysisk aktivitet
- Kommersialiseringen pressar föreningsidrotten
- En osäker och otrygg omvärld
- Nya ekonomiska utmaningar
- En förändrad spelplan med artificiell intelligens.

Foto: Henrik Trygg

Delmål relevanta för Svenska Seglarförbundet

Agenda 2030

Svenska Seglarförbundets verksamhet kan kopplas till målsättningarna i de Globala Målen i Agenda 2030 för att knyta ihop vår verksamhet med ett större sammanhang, där vi bidrar med det vi kan påverka för att hjälpa till att nå de mål som satts upp på internationell nivå.

Knappt hälften av de 17 delmålen i Agenda 2030 är relevanta för vår verksamhet, och därför har vi tittat närmare specifikt de som berör oss, och kartlagt hur vi kan jobba kopplat till dessa. Dessa illustreras i figuren ovan. Varje delmål har också underkategorier som definierar fler aspekter och detaljer.

Seglarförbundets verksamhet bidrar redan idag med positiva värden, framför allt som meningsfull aktivitet och en källa till glädje och hälsa för många människor. Där bidrar vi till social hållbarhet på många plan. Det är viktigt

att fortsätta med de positiva insatser som redan görs, men samtidigt jobba för att seglingen även ska bli mer jämställd och inkluderande.

Det är också viktigt att ta tag i frågor kring miljö kopplat till hållbar konsumtion, minskad förorening i haven, samt att bidra till minskade klimatförändringar, där vi inte har lika mycket kunskap. Inom miljöfrågorna är seglingen på vissa områden på god väg att medvetandegöra och förändra arbetssätt, men det finns stor potential i att sprida kunskap och metoder ut i hela rörelsen och till alla arrangemang.

Sammanfattningsvis kan sägas att det är miljöfrågorna, samt jämställdhet och inkludering som är de viktigaste mål där Svenska Seglarförbundet har ett ansvar och möjlighet att bidra.

På väg mot elektriska båtmotorer

Idag är elmotorer till båtar ett högst aktuellt ämne inom seglingen och även i båtbranschen där utveckling av nya lösningar sker i snabb takt. För seglingssporten är motorbåtar en viktig faktor, även om inte själva idrotten utförs med motor behövs det motorer till säkerhetsbåtar, coacher och arrangörsbåtar. Som idrott behöver vi ta hänsyn till den miljöpåverkan som uppstår från detta. Medvetenheten om miljöproblem från förbränningsmotorer såväl på land som i vattnet har ökat stort de senaste åren och nya krav på renare körning har börjat dyka upp även för båtlivet.

Miljöproblemen med gamla förbränningsmotorer består delvis av koldioxidutsläpp från fossila bränslen, men framför allt är det föroreningar i vattnet genom bränsleutsläpp samt kemikalier från underhållet som skadar den marina miljön.

Dagens trender pekar mot en övergång till eldrivna motorbåtar på bred front, men att detta kommer ta tid eftersom byte till nya båtar går långsamt (ca 2% av alla båtar byts ut per år) jämfört med bilar där det går fortare, och dessutom ligger både utveckling av båtmotorer och laddinfrastruktur en bit efter motsvarande marknad på land.

Seglingssporten bör ställa in sig på att övergå till el på sikt, och att stötta klubbar och utövare i processen. Samtidigt kan vi också se att det kommer gå olika fort på olika platser. Troligtvis blir det en lång övergångsfas då båda formerna av framdrivning förekommer. Det kommer kräva nya lösningar där exempelvis deltagare på ett evenemang kan låna en elbåt om de inte har en egen. Förhoppningsvis kommer priset på elbåtar också att sjunka så att det blir realistiskt för en ideell förening att köpa eller hyra vid behov, samtidigt som vi kan jobba med nya former för delning eller båtpooler som kan förenkla både hantering och kostnader.

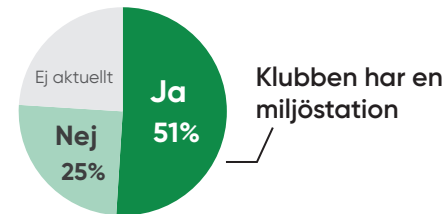
Foto: Anette Önerud

Nuläge och intressentdialog

Kartläggning

Vi har samlat data om Svenska Seglarförbundets hållbarhetspåverkan med ett brett perspektiv för att öka kunskapen och kunna följa vår utveckling över tid. Här beskriver vi vårt nuläge och insikter från enkäter och intervjuer med många olika personer och grupper inom seglarsverige.

Utdrag enkät:

Enkätfråga till seglarklubbar (2022) visar att drygt hälften har en miljöstation för avfall på klubbens anläggning.

Miljömässig hållbarhet

Havet och naturen är vår idrottsplats. Vi värnar om hållbart hav och vatten eftersom det är en förutsättning för att segla och för att vi vill vara med och ta ansvar för att de platser vi använder ska må bra.

Verksamheter och organisationer har olika storlek och därför olika stor påverkan genom tex. CO²-utsläpp. Exempelvis kan klimatavtryck från en liten grupp väga mindre än avtrycket från en större grupp, samtidigt som den lilla gruppen har större avtryck per person. Ett beteende som gäller många personer eller större organisationer har därför större tyngd i en jämförelse, men vi ska också komma ihåg att enskilda personers beteenden kan vara förebilder till betydligt större indirekta förändringar. Det är därför viktigt att jämföra olika sidor av seglingens verksamhet.

"Enskilda personers beteende kan vara förebild för större indirekta förändringar"

Resa för att segla och mötas

Visste du att olika sätt att transportera en båt eller jolle med bil kan ha stor påverkan på bränsleförbrukningen? Det vanligaste är att ha en optimistjolle på biltaket, vilket ökar förbrukningen (och kostnaden) med ca 20%, medan en jolle som monteras bakom bilen knappt märks eftersom den inte ökar luftmotståndet. För den som kör ca 500 mil per år med en jolle på taket blir det minst 2000kr och 150kg CO² extra varje säsong.

Har hållbarhetspolicy eller motsvarande?

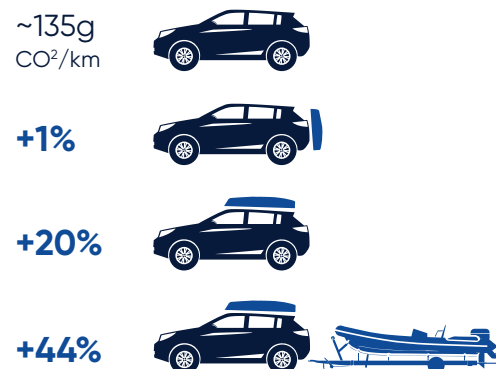
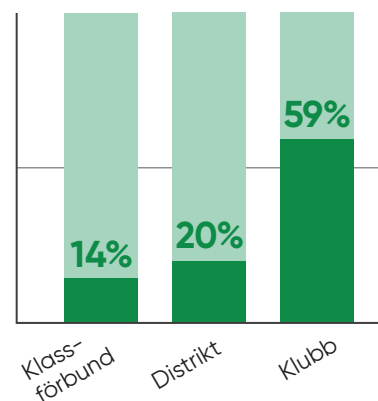
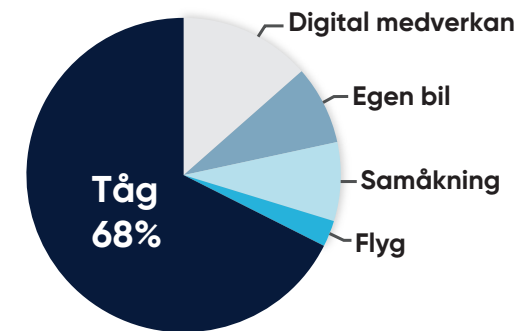

Diagram skillnad i bränsleförbrukning vid transport av jolle och följbåt med bilen: Förbrukningen ökar markant när en jolle monteras på taket eftersom luftmotståndet ökar.

Resor Seglardagen

Deltagare med minst 10 mil resväg

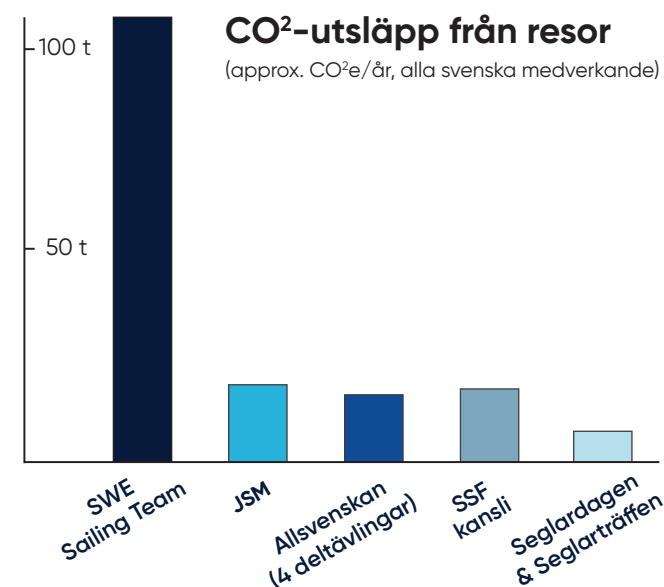

Seglardagen (årsstämman) 2023 i Göteborg frågade vi deltagare med längre resväg än 10 mil vilket transportmedel de valt. Mer än en tredjedel hade tagit tåget.

Landslaget i Segling, SWE Sailing Team, reser ofta till läger och stora tävlingar runt i Europa och världen. Då blir det mycket flyg och bil för att transportera redskap. Totalt står landslaget och coachernas resor för mer CO²-utsläpp än något annat verksamhetsområde inom SSF centrala organisation, men det är svårt att påverka utan att begränsa landslagets möjligheter att delta på internationella tävlingar.

Riskområden miljö:

- Utsläpp av bränsle och kemikalier i havet
- Klimatpåverkan långa tävlingsresor utrikes
- Mycket resor med bil till klubbaktiviteter
- Slitage på känsliga marina miljöer
- Nedskräpning och föroreningar på klubben

"Flygresor står för stor andel av SSF klimatpåverkan, men är svårt att påverka för internationella tävlingar"

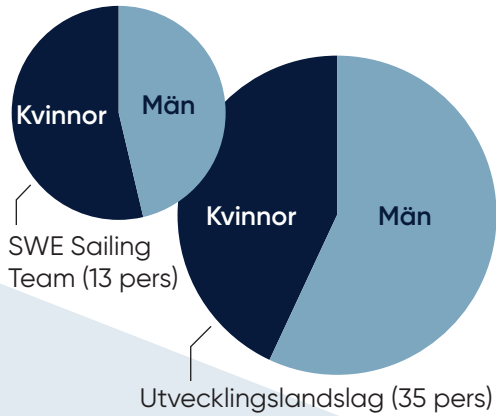
Nuläge och intressentdialog - social hållbarhet

Jämställdhet och inflytande

Att män och kvinnor, flickor och pojkar, har samma möjligheter att delta och att påverka sin egen verksamhet är en grundläggande aspekt av social hållbarhet och finns som delmål nr 5 i Agenda 2030. Inom idrottsrörelsen har vi riktlinjer om att minst 40% av vardera könet ska vara representerade i rådgivande och beslutande organ - med särskild betoning på att detta efterlevs högre upp i organisationerna. Idrotten har också ambitionen att sträva efter jämställdhet i alla avseenden av deltagande, ledarskap och arrangemang. Men ser vi att vissa områden inte lever upp till jämställdheten, och detta gäller även seglingen. Särskilt inom tävling, arrangemang och i styrelser på klubb- och klassförbunds nivå ser vi att kvinnor är underrepresenterade, men samtidigt ser vi positiva trender och god representation inom flera andra verksamheter.

Landslaget

Aktiva män/kvinnor resp. nivå (år 2023)

Landslagsseglarna har idag en jämställd fördelning i både SWE Sailing Team, och det nya utvecklingslandslaget. Detta är mycket tack vare medvetet arbete som gjorts över tid.

Beslutande och rådgivande organ

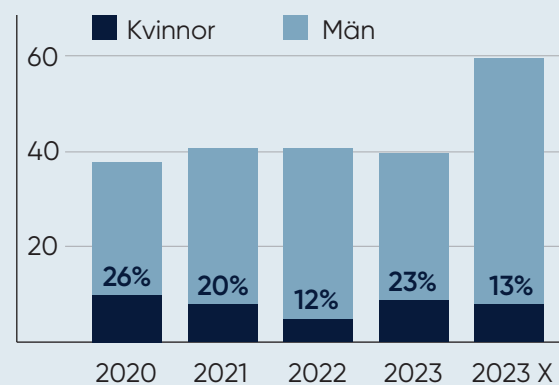
Styrelser i distrikt och klassförbund är idag starkt dominerade av män (2/3 klassförbund har enbart män i styrelsen). Även ordförandeposten innehas ofta av en man, vilket syns genom att andelen kvinnor på Seglardagen (årsstämman) också är låg jämfört med att ca 35% av av alla medlemmar i hela seglarförbundet är kvinnor. Att förbundets viktigaste beslutsforum inte är jämställt leder till sämre förankrade beslut.

Risker/utvecklingsbehov social hållbarhet

- Liten andel kvinnliga ombud på årsstämma
- Få kvinnor bland mätpersoner och domare
- Klubbmiljöer oftast inte tillgängliga för personer med funktionsnedsättning
- Höga kostnader för redskap och deltagande exkluderar utsatta grupper

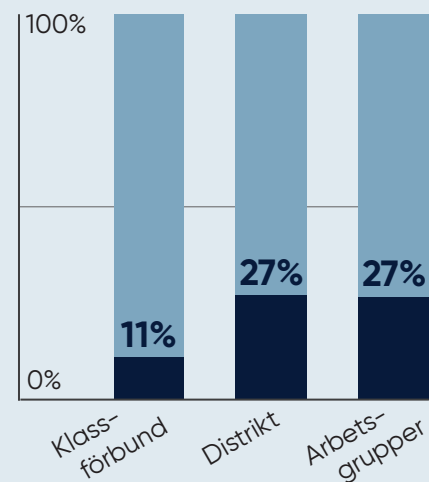
Ombud Seglardagens årsstämma

Antal totalt och % andel kvinnor

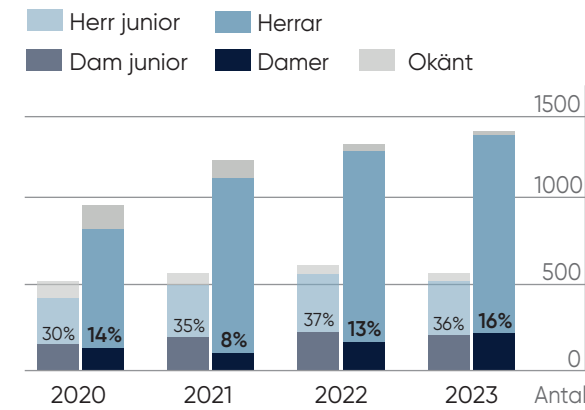
Andel kvinnliga ledamöter

Totalt bland alla styrelser/grupper

Licenser juniorer & seniorer

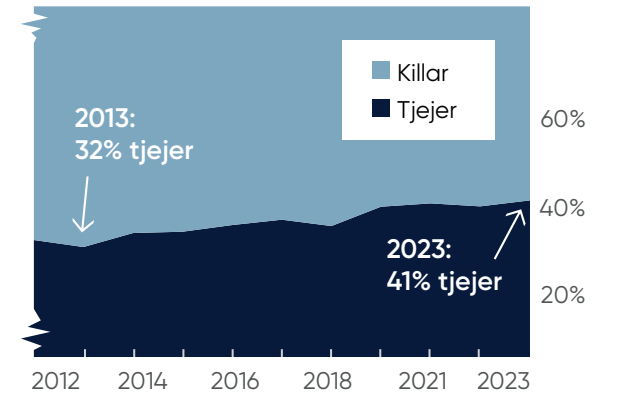
Fördelning damer/herrar (juniorer upp till 20 år)

Tävlingslicens i Sailarena: en relativt ny tjänst som fortfarande ökar bland seniorer. Andelen kvinnor är högre bland juniorer, men ökar på seniorsidan.

Deltagare JSM

Andel flickor/pojkar (2012-2023)

Jämställdhet bland deltagarna på JSM (upp till 16 år): ökande andel tjejer senaste 10 åren. Men det ska också ses mot bakgrunden att totalt antal deltagare samtidigt har minskat. (2020 genomfördes inget JSM)

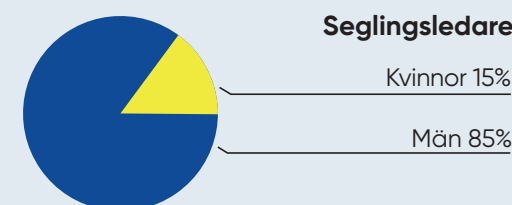
Tävla och arrangera

Vem som tävlar och vem som arrangerar tävlingarna hänger delvis ihop. Ett intresse för kappsegling kan leda till att du blir funktionär, och när det finns en stor andel män bland funktionärerna kan det leda till att tävlingar utformas mer efter männens intressen och behov. Ett tydligt exempel på detta är avsaknad av möjligheten att gå på ordentliga toaletter i samband med tävling, något som många tjejer/

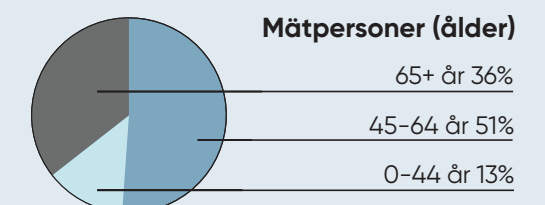
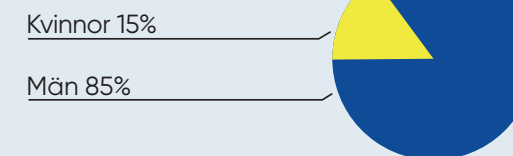
kvinnor efterfrågar. Därför är det viktigt att följa jämställdheten bland tävlande och funktionärer i olika åldrar.

Inom seglingen är det god jämställdhet bland ungdomar och juniorer, och vi ser även många kvinnliga ledare för de yngre. Men för de äldre seglarna och de som fortsätter som funktionärer behövs mer insatser och kunskap om varför kvinnorna slutar medan männen fortsätter.

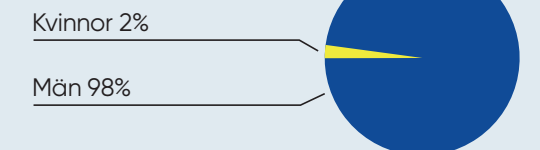
Funktionärer (utbildade)

Domare (utbildade)

Mätpersoner

Allsvenskan
Segling

Segling

Svenska
Seglarförbundet

Nuläge och intressentdialog – ekonomisk hållbarhet

Ekonomi och trösklar

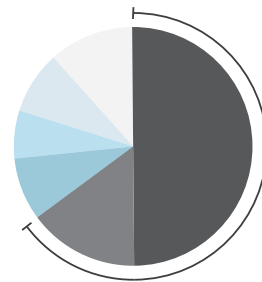
Vattnet har ingen inträdesavgift, och många båtar och redskap är lätta att få tag på. Det är lätt för ungdomar att få prova på på en seglarskola eller klubbverksamhet och du kan ofta få hyra eller låna redskap både som barn och vuxen när du blir medlem.

“Det finns en bild av att segling är dyrt och exklusivt, men det behöver inte kosta mer än någon annan föreningsidrott.”

Att segla är billigt men att tävla är dyrt

Svenska Seglarförbundet har i flera år satsat på att hjälpa klubbar att köpa in föreningsägda båtar i syfte att ge fler möjlighet att låna eller hyra redskap på plats, men också för att sänka tröskeln från ungdomens optimistjolle till att börja segla större båtar som finns i klubben. Det finns en bild av att segling är dyrt och exklusivt, men det behöver inte kosta mer än någon annan föreningsidrott. Medlemskap är sällan dyrt, och för den som vill köpa sin första egna båt finns det en stor marknad med begagnade redskap där den som kan tänka sig att fixa lite själv kan hitta billiga segelbåtar i alla storlekar.

Att tävla kan däremot kosta betydligt mer, med höga anmälningsavgifter och behov av egen båt och bil med släp för att komma dit. Har du dessutom stora ambitioner kan nya och bättre båtar ha betydligt högre prislappar – särskilt på den internationella elitnivån.

65% av landslagsseglare uppger att det ekonomiska stödet inte räcker till.

“Det ekonomiska stöd jag får från SSF, SOK och min klubb räcker till alla nödvändiga utgifter för landslagsuppdrag” (stämmer ganska dåligt/inte alls)

Landslagets material och ekonomi

Vi vet att kostnaden för att segla kan vara en tröskel, framför allt för nybörjare eller unga personer med sämre ekonomisk bakgrund. Det märks särskilt när ungdomar blir äldre och vill använda större och snabbare utrustning som ofta är betydligt dyrare. Men även de elitaktiva på hög nivå upplever kostnaderna som en stor begränsning för att satsa på segling.

De aktiva ansvarar för sina båtar själva och får stöd för inköp och underhåll, som är ganska begränsat i förhållande till hur mycket en segelbåt kan kosta på elitnivå. Det blir då en ekonomifråga att ens kunna välja det miljövänliga alternativet eller inte. Flera av de aktiva har stor medvetenhet kring hållbarhetsfrågor och uttrycker en frustration över att de inte har möjligheten att göra hållbara val på grund av att det skulle bli på

“Stödet kanske ”räcker” till att utföra sporten på ett sparsamt sätt men ingenstans står det någonting om privatekonomi.”

- Landslagsseglare

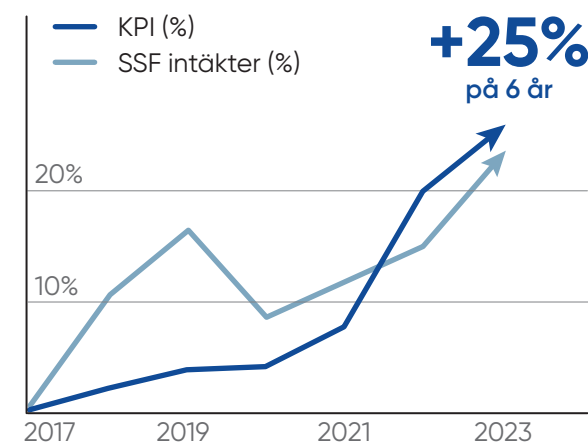
bekostnad av deras möjlighet att nå toppen. Kartläggningen av landslagets hållbarhet visar tydligt att ekonomin är deras största begränsning från att kunna satsa på ett hållbart sätt, samtidigt som det också begränsar deras möjligheter att göra miljömässigt hållbara val i samband med resor och inköp. Ekonomisk och miljömässig hållbarhet går här hand i hand.

Hållbara evenemang och intäkter

Kappseglingar som arrangeras av klubbar är en viktig del av Svensk Segling, och ett område där flera aspekter av hållbarhet kan utvecklas. Både miljömässigt och socialt finns det ett jobb att göra för att minska klimatpåverkan och öka jämställdheten. Det är samtidigt viktigt att även ekonomin fortsätter fungera, och att det finns incitament för klubbar att fortsätta arrangera. Idag blir det sällan någon större vinst för klubben som ordnar, och då blir det ännu svårare att motivera ökade insatser för miljön eller det sociala om det riskerar att den lilla vinsten blir ännu mindre. SSF behöver stötta klubbar i att arrangera hållbart – både miljömässigt, socialt och ekonomiskt.

Svenska Seglarförbundet har checklistor och rekommendationer för arrangörer som vill jobba med hållbarhet och det finns ekonomiska stöd att söka inom idrottsrörelsen för klubbar som vill investera i något särskilt initiativ för hållbarhet.

Även evenemang som arrangeras av Svenska Seglarförbundet, såsom Seglarträffen och Seglingens Mästare, behöver rutiner för att vara

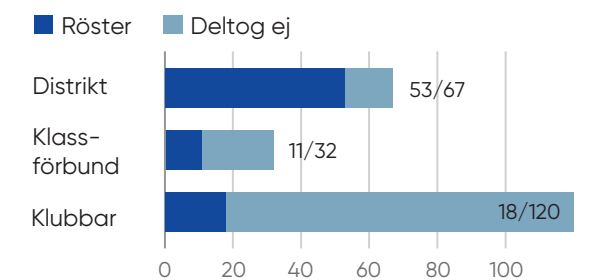
Konsumentprisindex (KPI) jämfört med SSF intäkter per år (förändring i procent) visar att högre intäkter krävs för att hänga med i inflationen de senaste åren. En osäker omvärld ställer mer krav på stabila och trygga intäktskällor för att bibehålla förbundets och klubbarnas verksamhet (notera att variation i intäkter förstärks genom pandemi samt särskilda satsningar år före OS-säsong, såsom åren 2019 och 2023).

Foto: Theresa Johansson

hållbara både miljömässigt, socialt och ekonomiskt. Exempelvis genom att ha koll på deltagaravgiften så att det inte blir en ekonomisk tröskel för att vara med i det demokratiska samtalet, och stärka möjligheterna att resa kollektivt till platsen så att det blir lätt att välja miljövänligt.

Röster och potentiella röster på Seglardagen 2023:

Demokratiska processer och rent spel: Röster/ombud på årsstämman i förhållande till potentiella röster enligt stadgarna. Endast 37% av potentiella röster medverkade, vilket ökar risken för beslut som inte är helt förankrade eller "kupper" om en viss grupp plötsligt samlar majoritet. Det bör utvärderas vilka som inte deltar och varför.

Risker ekonomisk hållbarhet:

- Krav på att äga egen båt är en tröskel
- Höga kostnader för elitsegling exkluderar och ger sämre internationella resultat
- Osäker omvärld kan ändra förbundets och föreningars möjligheter snabbt
- Sämre representation i demokratiska forum minskar förankring och försämrar förtroende för beslut och organisation
- Dålig ekonomi för arrangörer riskerar att minska antalet kvalitetsregattor

Väsentlighetsanalys

Fyra fokusområden:

- Resor och transporter
- Jämställda arrangörer och styrelser
- Anläggningar och klubbmiljö
- Sänkta ekonomiska trösklar

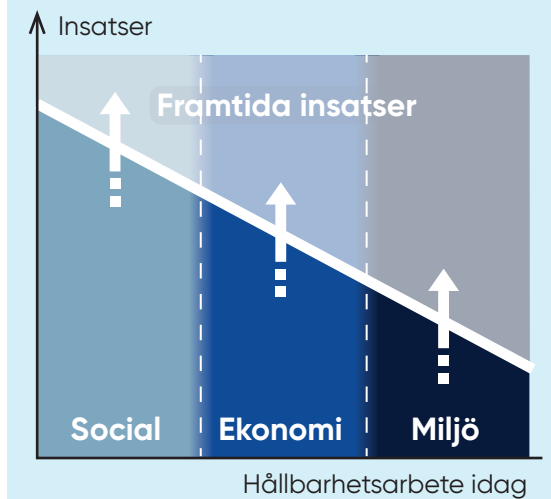
Våra viktigaste hållbarhetsutmaningar

Svenska Seglarförbundets vision är "Segling – tillgänglig för alla". Det är en högt ställd ambition som kräver insatser och kontinuerligt arbete inom flera områden. Bara för att dörren är öppen för vem som helst, betyder det inte att alla känner sig välkomna, eller att alla har samma möjlighet att ta sig över tröskeln. Vi behöver jobba med både den fysiska tillgängligheten genom närhet och anpassade miljöer, men också med den upplevda tillgängligheten genom inkludering, förändrade attityder och lägre kostnader för att delta. Allt hänger ihop och hållbarhet måste genomsyra hela vår verksamhet.

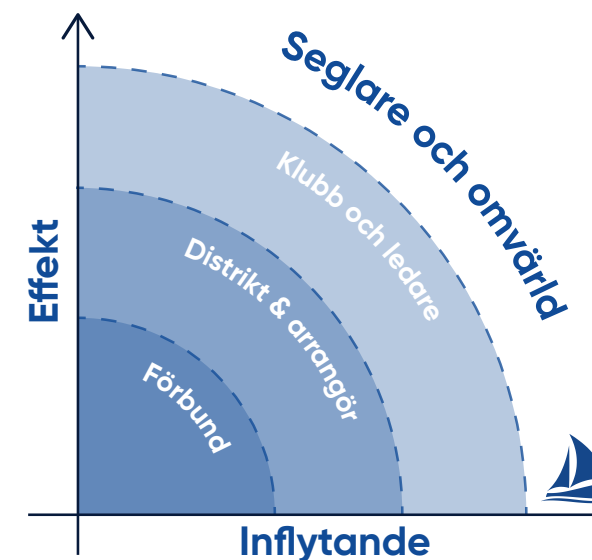
Det är viktigt att vi kan fokusera på några tydliga områden där insatser kan få stor betydelse och hålla fast vid dessa under en längre tid. Fokusområden bör definieras inom både miljö, ekonomi och social hållbarhet, och sedan kopplas till konkreta insatser och handlingsplaner.

Från triangel till rektangel

Balanserad satsning på hållbarhet

Idrotten är bra på att skapa social hållbarhet, men vi är inte lika vana vid att få med den miljömässiga biten. Framtida insatser för ökad hållbarhet behöver balansera detta genom mer tyngd till insatser för miljö, samtidigt som vi fortsätter bli bättre på alla områden.

Vi behöver jobba med tydliga fokus där insatser länkas samman till en helhet hela vägen från klubbverksamhet till förbund. Genom att fokusera på några specifika områden blir det lättare att koppla ihop insatserna och känna att vi jobbar för samma mål. Insatser på förbunds nivå har direkt effekt men är mindre totalt sett jämfört med de effekter som kan nås med indirekt påverkan på en bredare nivå.

Vi har valt fyra fokusområden som redovisas på följande sidor. De utgår från kartläggningens analyser och är kopplade till visionen om *Segling tillgänglig för alla*, samtidigt som det knyter an till delmålen inom *Agenda 2030* där SSF kan vara med och bidra. Ambitionen är att verksamhet och målsättningar på olika nivåer ska hänga ihop och röra sig i samma riktning, för att hållbarhet ska bli en integrerad del av allt vi gör och en del av ett långsiktigt arbete.

Fokusområde 1:

Resor och transporter

Här kan vi göra skillnad:

- Minska antalet resor för utövare, ledare, medarbetare och förtroendevalda.
- Minska behovet att transportera redskap och utrustning
- Öka andelen hållbara resor
- Påverka World Sailing att skapa incitament för hållbara resor och transporter till internationella tävlingar

Inom miljömässig hållbarhet är resor och transporter av redskap den främsta källan till negativ påverkan inom seglingssporten, inklusive utövare, ledare och föräldrars resor samt användning av motorbåtar vid träning och tävling.

Trots svårigheten att exakt mäta omfattningen av dessa resor, framträder privata bilar som den vanligaste transportmetoden, med flygresor som en betydande men mindre del, där en flygresa till Spanien kan motsvara 20 bilresor till en nationell tävling. För att minska denna miljöpåverkan krävs åtgärder inom Svenska

Seglarförbundet och dess medlemmar, såsom utbildning, riktlinjer och arrangemang som främjar hållbara alternativ.

Det är också nödvändigt att skapa sportsliga incitament för att främja acceptans för mer miljövänliga transportval bland både aktiva och ledare. För att verkligen påverka och minska den totala miljöpåverkan behövs förändringar i arrangemang, anläggningar och normer kring hur träning och tävlingar bedrivs inom seglarförbundet. Trots sportsliga ambitioner är det avgörande att främja en medvetenhet och vilja att göra hållbara val för att säkerställa en mer hållbar framtid för seglingssporten.

Fokusområde 2:

Jämställda arrangörer och styrelser

Här kan vi göra skillnad:

- Styrelser i förbund, distrikt och klassförbund ska bestå av minst 40% kvinnor resp. män
- Öka andelen kvinnor i ledande roller på arrangemang
- Öka andelen kvinnor med teknisk kompetens (tex. mätpersoner)
- Främja kvinnliga nätverk

En viktig grundförutsättning för hållbara ideella organisationer är att alla har möjlighet att påverka oavsett bakgrund. Tyvärr är jämställdheten bristfällig inom flera distrikt och klassförbund. Kvinnor är underrepresenterade i beslutande organ, vilket behöver ändras för att säkerställa mångfald och hänsyn till olika förutsättningar.

Det krävs insatser för fler kvinnor på tävlingar och inom organisationer. Att engagera sig som funktionär skapar möjligheter för äldre kvinnor att fortsätta vara delaktiga i seglingen även efter avslutad seglarkarriär. Det är också viktigt att undersöka varför kvinnor inte engagerar sig i lika hög grad som äldre, och åtgärda hinder för att främja jämlikhet.

Stenungsunds SS - foton: Anette Önerud

Fokusområde 3:

Anläggningar och klubbmiljö

Här kan vi göra skillnad:

- Alla klubbar ska ha tillgång till en trygg och funktionell anläggning
- Öka andelen tillhandahållna och delade båtar för både träning och tävling
- Öka medvetenhet kring utsläpp, biologisk mångfald och miljöpåverkan i klubbarnas vardagsmiljöer

Många seglarclubbar behöver renovera och få stöd för sina anläggningar, inklusive klubbhus, bryggor och hamnområden. De flesta driver sina anläggningar ideellt, vilket gör det lättare att fixa men kräver också mer kompetens och resurser för underhåll. Behovet av hantering av gamla utsläpp och kemikalier blir allt vanligare och kan vara mycket kostsamt.

Svenska Seglarförbundet behöver strategier för att säkerställa trygghet och hållbara

anläggningar. Det innebär exempelvis en giftfri miljö, energi- och vattenbesparingar och effektiv resursanvändning.

Klubbmiljön påverkar möjligheten till hållbara val, inklusive delning av utrustning och samåkning. Klubbar kan öka medvetenheten kring miljöpåverkan och påverka människors livsstil genom relevant information och insatser.

Fokusområde 4:

Ekonomiska trösklar

Här kan vi göra skillnad:

- Öka andelen tävlingar med tillhandahållna redskap för ungdomar
- Ungdomar ska kunna delta i all verksamhet utan stora egna kostnader
- Seglare i landslaget ska kunna vara professionella elitidrottare

För ungdomar är det ofta svårt att fortsätta med segling på grund av ekonomiska hinder. Många klubbar erbjuder visserligen utlåning av båtar, men för att göra segling mer tillgänglig behövs ett mer standardiserat system där alla deltagare har samma förutsättningar, särskilt när det handlar om tävlingar.

Dessutom står även aspiranter till landslaget inför ekonomiska utmaningar, där de flesta betalar stora summor ur egen ficka för att delta i läger och internationella tävlingar. Detta skapar en snedvriden bild av seglingen som en sport för de med gott om ekonomiska resurser, vilket underminerar dess tillgänglighet för alla.

"Vi vill finnas till för dom många, vi är öppna för alla och vi ska jobba stenhårt för att fler ska kunna få ta del av vår fantastiska sport!"

- utdrag från SSF:s officiella mission

Framåt

Fortsatt arbete och målsättningar

För att bli mer hållbara inom våra fokusområden behöver idéer omsättas till handlingsplaner och konkreta insatser. Det kan handla om olika saker på olika organisationsnivåer, såsom att kansliet och styrelsen kan jobba med kommunikation, utbildning och att agera som förebilder, samtidigt som föreningar och aktiva kan jobba med ändrade upplägg på träningar och att utveckla anläggningarna.

Vissa typer av insatser och delmoment har positiv effekt på flera fokusområden samtidigt. Det blir en win-win situation där miljömässig hållbarhet samtidigt ger minskade kostnader och sänkta trösklar. Det finns även områden som är grundförutsättningar för att över huvud taget jobba med hållbarhetsinsatser, såsom demokratiska processer som bidrar till engagemang och delaktighet – vilket är nyckelvärden för att förändringen ska bli långsiktig och inte bara en punktinsats.

Genom att utveckla strategier och handlingsplaner under 2024, kopplade till våra fyra fokusområden, kan vi se till den verksamhet vi skapar också bidrar till våra mål inom hållbarhet. För att nå dit behöver vi jobba med olika typer av delmoment och insatser, och använda oss av de resurser och styrkor vi har som verktyg på vägen.

Vi vill fortsätta följa upp våra hållbarhetsfaktorer och mäta den utveckling vi gör inom våra fokusområden och se att vi rör oss åt rätt håll. Med denna kartläggning har vi en bra grund av kunskap och mätpunkter för att kunna bidra till en hållbar utveckling ännu bättre framåt.

Med målmedvetna och engagerade insatser, och hållbarhetsarbete som genomsyrar hela vår verksamhet, kan vi skapa segling tillgänglig för alla!

Delmoment och insatser som stärker hållbarhetsarbetet:

- Förankring genom policy
- Avsätta resurser
- Fortsätta satsa på tillhandahållna båtar och multifunktion
- Stärka demokratiska processer
- Landslag och kansli som föregångare
- Skapa effekt genom kommunikation

Resurser och styrkor för hållbarhet inom Svenska Seglarförbundet:

- Många unga ledare inom seglingen
- En i grunden miljövänlig aktivitet med vinden som drivmedel
- Medlemmar som bryr sig om naturen
- Stort intresse för fritidssegling och friluftsliv i samhället
- Öppet för alla åldrar och kan möta funktionsvariationer

Hållbar segling

Denna hållbarhetsrapport från Svenska Seglarförbundet bygger på en kartläggning och omvärldsanalys som genomfördes under 2023 med hjälp av projektmedel från Riksidrottsförbundet. Syftet med kartläggningen var att få bättre förståelse för vårt nuläge och vilka områden vi kan utveckla inom ramen för såväl miljömässig som social och ekonomisk hållbarhet. Rapporten innehåller även en analys av lämpliga fokusområden för Svenska Seglarförbundet att utgå från i fortsatt arbete.

Segling tillgänglig för alla är vår vision för Svenska Seglarförbundets verksamhet. För att nå dit är hållbarhet en viktig förutsättning. Nästa steg i vårt arbete är att gå från analys till strategi och handlingsplan. Under 2024 och 2025 fortsätter projektet.

- Följ med oss ombord på resan mot *Segling tillgänglig för alla*.